

**Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 20 hallituksen esityksestä laiksi
Euroopan talousalueen valtion alueelta laittomasti vietyjen kulttuuri-
esineiden palauttamisesta**

Eduskunta on 1 päivänä marraskuuta 1994 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 279.

Valiokunnassa on ollut kuultavana lainsäädäntöneuvos Arto Sulonen opetusministeriöstä ja lainsäädäntöneuvos Matti Savolainen oikeusministeriöstä.

Hallituksen esitys. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Euroopan talousalueen valtion alueelta laittomasti vietyjen kulttuuriesineiden palauttamisesta. Laissa säädettäisiin menettelyt, jota noudatetaan, kun toisen Euroopan talousalueen valtion alueelta laittomasti vietyt ja Suomessa sijaitsevat kulttuuriesineet palautetaan Suomesta asianomaiseen valtioon. Lailla saatettaisiin Suomessa voimaan jäsenvaltion alueelta laittomasti vietyjen kulttuuriesineiden palauttamisesta annettu Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivi.

Laissa säädettäisiin kulttuuriesineiden palauttamiseen liittyvästä Euroopan talousalueen valtioiden välisestä yhteistyöstä sekä toimenpiteistä, joilla edistetään Suomessa sijaitsevan palauttamismenettelyn piiriin kuuluvan kulttuuriesineen löytymistä ja joilla turvataan esineen palauttaminen vaatimuksen esittäneeseen valtioon. Lisäksi laissa säädettäisiin laittoman viennin jälkeen esineeseen omistusoikeuden tai muun oi-

keuden vilpittömässä mielessä saaneen henkilön oikeudesta korvaukseen palauttamisen aiheuttamasta vahingosta tai haitasta, palauttamisesta aiheutuvien kustannusten jakautumisesta sekä palauttamisen jälkeen sovellettavasta laista.

Lain toimeenpanosta vastaisi keskusviranomaisena oikeusministeriö yhteistyössä muiden Suomessa toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Esitys liittyy ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamista koskevan ETA-sekakomitean päätöksen (ETA-sopimuksen lisäpöytäkirja) voimaansaattamiseen.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1995 alusta. Lakia sovellettaisiin Suomessa oleviin kulttuuriesineisiin, jotka on viety laittomasti toisen Euroopan talousalueen valtion alueelta lain voimaantulon jälkeen.

Valiokunnan kannanotot. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 1994

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Jouppila, varapuheenjohtaja Astala, jäsenet Ala-Harja, Aula,

von Bell, Gustafsson, Hacklin, Laakso, Lehtinen, Lindqvist, M. Pietikäinen, Rätty, Suhola, Toivonen (osittain), Tykkyläinen ja Virrankoski.

